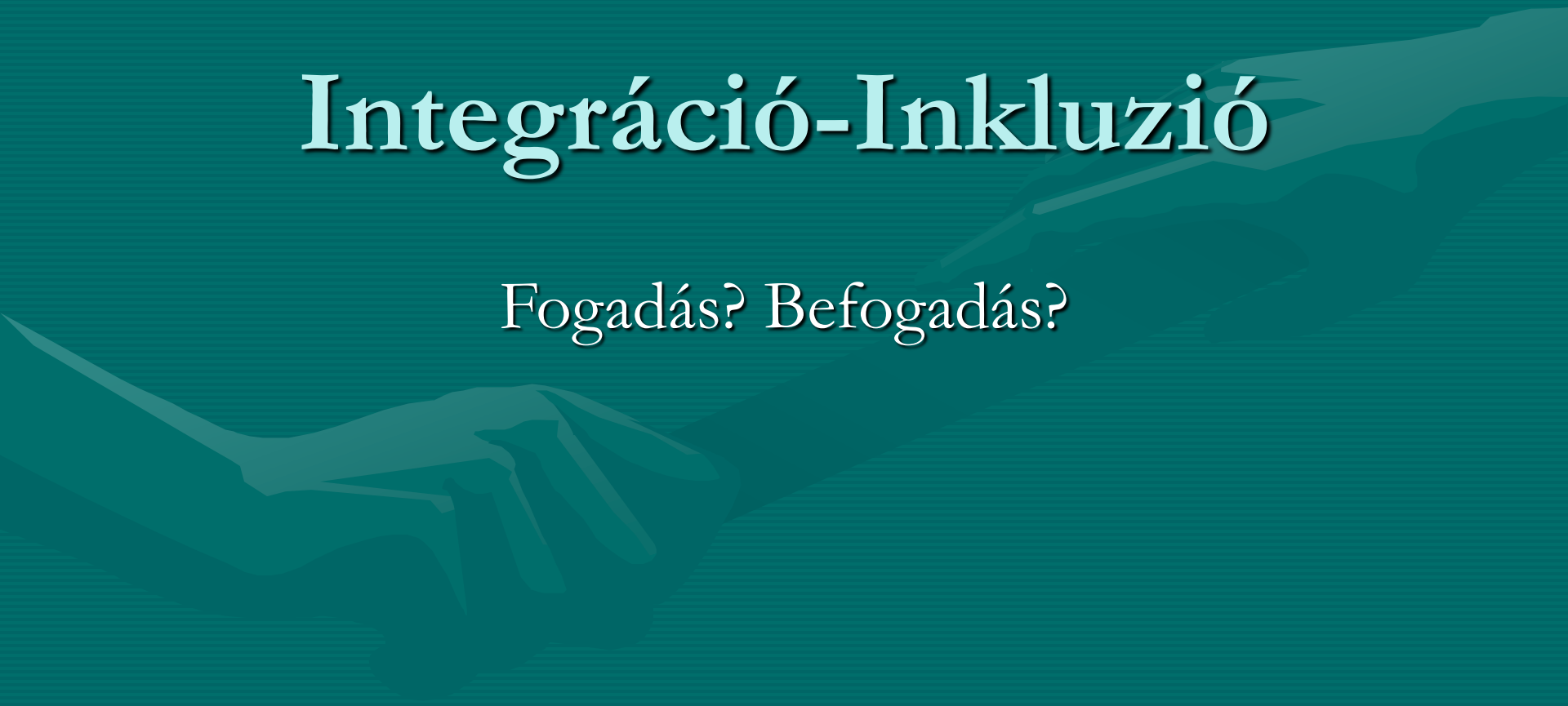

Integráció-Inklúzió

Fogadás? Befogadás?

Integráció

- „különálló részeknek valamely nagyobb egészbe, egységbe való beilleszkedését, beolvadását” jelenti.
- EVANS és munkatársai :az a folyamat, amely a fogyatékos és nem fogyatékos tanulók közötti interakció maximális megvalósítását célozza ”

Integráció

Három lehetséges folyamat:

- A fogvatékosoknak kell alkalmazkodniuk a többség életmódját, stílusát felvenniük.
- A többség alkalmazkodik, ami hátrányosan érintheti a fogadó környezetet.
- Az alkalmazkodás kölcsönös.

Integráció

Létezik a fogyatéknosságnak *orvosi, pedagógiai* fogalma, s ebből következik, hogy más-más szempontból vizsgálva más-más definíció lehetséges.

Integráció

ORVOSI (GYÓGYPEDAGÓGIAI) MODELL:

- *gyermekben keresi*
- *szegregált intézményekben*
- *gyógypedagógusok*
- *intézmények specializálódtak*

Integráció

PEDAGÓGIAI (SZOCIÁLIS) MODELL :

- *gyermek környezetében*
- *Erősségeikre, speciális nevelési szükségleteikre építenek*
- *Mit tudsz? Mire van szükséged?*
- *Az egyénre szabott program kijelölése, amihez személyi és tárgyi feltételeket is biztosítanak.*
- *A többségi pedagógus a meghatározó, aki együttműködik a pedagógussal.*

Integráció

AZ INTEGRÁCIÓ KIALAKULÁSÁNAK MOZGATÓI

A '60-as években érveket és ellenérveket sorakoztattak fel

DÁNIA: normalizációs elv

„nem a gyermeket kell normálissá tenni, hanem a vele való bánásmódot.” . (Wolfensberger)

„Olyan életfeltételeket kell teremteni a fogyatékosoknak, amely a legnagyobb mértékben közelít a normális életfeltételekhez.” (Bank–Mikkelsen)

Integráció

USA:

A polgárjogi mozgalmak, 1975-ben megjelent oktatási törvény kimondja:

- A *legkevésbé korlátozó* környezetet kell biztosítani a gyermek számára.
- Sokoldalú *pedagógiai vizsgálat* bevezetése szükséges.
- A végső *döntést a szülő* hozza meg.
- Minden gyermek számára készíteni kell *fejlesztési tervet*.
- Évenkénti *felül kell vizsgálni* a fejlesztési terveket.

Integráció

ANGLIA:

Warnock-bizottság :

- „fogyatékoság” „speciális nevelési szükséglet”
- teendőkre kell helyezni a hangsúlyt
- az egyes gyermekek szükségleteire adott lépések sikere az egyetlen feltétele a sikeres gyógypedagógiai ellátásnak
- ”valamennyi speciális nevelési szükségletű gyermeket integrálni kell az oktatás és a közösségi élet területén

Integráció

NÉMETORSZÁG:

- szegregált iskolai hálózatot építettek ki
- szülői kezdeményezésre illetve követelésre történt változás a '80-as évek végén
- napjainkban egyre jobban terjed az integráció, egyre több szülő választja ezt a formát, és ezzel szinkronban, törvényben biztosított gondoskodás is történik a feltételek biztosításáról.

Integráció

OLASZORSZÁG:

- Az antipszichiátriai mozgalom, és a kisebbség diszkriminációja elleni fellépése
- Kormányzati szintről jött, így a jogi szabályozás már 1971-ben megtörtént
- 1977-ben radikális oktatási törvény számolta fel az állami speciális iskolákat, és ezzel egy időben kedvező feltételeket biztosított az integráció megvalósulásához

Integráció

ENSZ:

1993-ban fogadta el a fogyatékos személyek esélyegyenlőségére vonatkozó alapszabályzatot, mely kimondja:

- „Az államok biztosítsák integrált formában az egyenlő alap-, közép-, és felsőfokú oktatási lehetőségeket a fogyatékos gyermekek, fiatalok, és felnőttek részére.”
- Ha a többségi iskolarendszer nem tudja kielégíteni valamennyi fogyatékos igényét, akkor jöhet szóba a speciális iskolarendszer, melynek feladata, hogy „felkészítse a tanulókat a többségi iskolarendszerre.”

Integráció

UNESCO:

- Jönsson (1992) egy speciális továbbképző programot dolgozott ki, amelyet magyarra is lefordítottak.
- 1994-ben, „Speciális szükségletűek nevelése, lehetőség és minőség” Ezen a konferencián 88 ország és 25 nemzetközi szervezet (UNICEFF; WHO...)

Záró határozatában felszólította a világ valamennyi kormányát, hogy törvényeikbe foglalják bele az inkluzív oktatás elvét, felvéve valamennyi gyermeket, kivéve, ha kényszerítő okok miatt ettől eltérő lépésre van szükség.

Integráció

AZ INTEGRÁLT NEVELÉS FELTÉTELEI

Objektív feltételeken:

- az intézmény épülete,
- hozzáférhetősége,
- belső akadálymentessége.
- gyógyászati segédeszközök, speciális taneszközök, azok minőség pl. hallókészülék, kerekesszék, speciális vonalazású füzet.

Integráció

Szubjektív feltételrendszer

- fogadó pedagógus személyisége
- gyógypedagógus
- csoport összetétele
- fogyatékos gyermek
- integrálást segítő program
- szülők, a család

Integráció

FAJTÁI ÉS SZINTJEI

SPONTÁN INTEGRÁCIÓ

- minden tudatos szándék nélkül kerül többségi intézménybe
- a szülő saját elgondolásból
- szakember nem segíti
- enyhébb fogyatékosági típusoknál meglehetősen sikeres is lehet, de rosszabb esetben „megtűrt” gyermek.

Integráció

Lokális integráció: gyakorlatilag nincs kapcsolat, csak az épület közös

Szociális integráció:

- együtt nevelés időszakos és *esetleges*, pl. kirándulás, rendezvény
- amikor a találkozás *rendszeres* és folyamatos, pl. óvodában a szabad játék, séta

INTEGRÁCIÓ

Legmagasabb szint a funkcionális integráció

Részleges integráció:

- idő *egy részében* vannak együtt a gyermekek. Ennek speciális változata a *kooperatív tanórai rendszer*. Az életkorilag azonos csoport a tevékenység, tanítási óra *2/3-ában együtt tanul*. Ekkor a *gyógypedagógus* és a *többségi pedagógus együtt* tevékenykedik, míg a *fennmaradó időben külön-külön* foglalkoznak csoportjukkal.

Integráció

Teljes integráció: legmagasabb szint és a valódi cél.

- a speciális szükségletű gyermek *teljes időtartamban részt vesz*
- fejlődését a *gyógypedagógus, a többségi pedagógus és a szükség szerint foglalkoztatott szakember együtt kíséri figyelemmel.*
A közös munka kölcsönös információs kapcsolaton alapszik.

Ezen a szinten megkülönböztethetünk

fogadást és *befogadást.*

Integráció-Inklúzió

FOGADÁS (INTEGRÁCIÓ)

- *Fogadják a gyermeket és elvárják tőle, hogy éppen úgy teljesítsen, mint ép társai.*
- *itt a gyermek az „úszik vagy elmerül” helyzetben van, ahol általában csak a jobb képességű gyermekek érvényesülnek.*
- *a feltételek nem igazodnak a speciális nevelési szükségleteikhez, a módszerek, az óraszervezés nem változik, a nevelők nagyon jóindulatúak, de nem értenek a speciális fejlesztéshez.*
A gondokért maga a gyermek a felelős. A gyógypedagógusra hárul minden probléma megoldása, az integrálásban csak a csoportvezető pedagógus vesz részt.

Integráció-Inklúzió

BEFOGADÁS (INKLÚZIÓ)

- az intézmény alakítja úgy feltételeit, hogy *meg tudja felelni a gyermek speciális szükségleteinek*, s ezzel inkluzívá, azaz befogadóvá válik. Az UNESCO „Hatékony iskolát mindenkinek” programja (1991.) meghatározta ennek a szemléletnek a jellemzőit.
- *minden gyermek speciális*, minden gyermek egyedi, eltér fejlődési menetük, és ütemük.
- *minden gyermeknél* felléphetnek iskoláztatása során *nehézségek*. Ezek a tanulási folyamattal összefüggő problémák.

Integráció-Inklúzió

A segítségnek minden gyermek számára elérhetőnek kell lennie:

- differenciálás,
- egyéni tanulási stílus és tempó figyelembevétele,
- elfogadás,
- együttműködés,

Integráció-Inklúzió

Az inklúzió célja:

A gyermek lakóhelyéhez közeli intézménybe járjon, mely a lehető legjobban felkészült a speciális nevelési szükségleteinek kielégítésére.

Hall (1992) : *szociálisan* is befogadják a gyermekeket.

Wendell (1995): a sokrétűség magában foglalja a *speciális szükségletű* gyermek fogadását.

Hegarty (1993): A programokat, a nevelők *felkészültsége*,

Powers(1996.): Szerinte a befogadás *attitűdöt jelent*. Fő feltétel a *differenciálás*.

Inkluzió

A befogadó intézmény főbb vonásai

- a módszer, az óraszervezés *nem hagyományos,*
- a felmerülő gondok esetén a *pedagógusnak kell változtatni,*
- a többségi pedagógusnak *partnere a gyógypedagógus,*
- mindenki számára *ugyanaz a tanterv, de differenciálni kell,*

Fontos az egyéni fejlesztési program.

INKLUZIÓ

Az inklúzív intézmény mind szakmailag mind infrastruktúrájában képes arra, hogy egy "különleges" igényekkel bíró gyermeket fogadjon; sőt ezen túlmutatva attitűdjében is nyitottan áll a befogadás elé.

A stylized, light blue illustration of two hands shaking, symbolizing agreement or partnership, positioned at the bottom left of the slide.

INKLUZIÓ

Az "elfogadás" nem jelent sem belenyugvást abba, amibe nem lehet belenyugodni, sem kritikátlanságot. Az **elfogadás** higgadt és elemző tudomásulvételt jelent, a valóság tiszteletét.

Popper Péter

Inkluzió

A változtatás első három fázisa - a **kimondás**, az **elfogadás** és a **befogadás** - valójában az élet összes területére kisugárzik, mert a kihívásainkat csak így tudjuk jól megoldani. Lehet mindehhez ösztönösen is hozzáállni, de mindebből hiányozni fog a tudatosság.

Csernus Imre

INKLUZIÓ

Köszönöm a figyelmet !

Recsek Anna

Óvodai koordinátor

06-70/545-73-53

anna.recsek@gmail.com